

vooraleer men het resultaat van zijn werk gezien heeft."

Zal Werthen voldoende tijd hebben voor de Vlaamse Opera? Hij is niet alleen de dirigent van 'I Fiamminghi', maar heeft er ook een grote zakelijke verantwoordelijkheid. Bovendien is hij professor aan het Gentse conservatorium.

"Wat dat professoraat betreft, was er in het vooruitzicht gesteld dat hij dat zou laten vallen. Ik denk dat hij sowieso zijn activiteiten met 'I Fiamminghi' zal moeten beperken, dat kan niet anders. Hij wil immers het orkest van de Vlaamse Opera uitbouwen tot een volwaardig symfonisch orkest. Dat is ook in de Munt gebeurd. Er bestaat daarvoor een evidente muzikale reden: een orkest moet zich zo veelzijdig mogelijk ontwikkelen. Dat komt zijn prestaties in de orkestbak ten goede."

Rudolf Werthen heeft in een interview gezegd dat hij niet van moderne muziek houdt.

"Dat komt altijd terug. Wij hebben daarover al gediscussieerd. Uit het repertoire dat hij met 'I Fiamminghi' brengt, blijkt waar zijn voorkeur naar uitgaat, maar er blijft daar ook voldoende openheid die een ontwikkeling in de richting van de hedendaagse muziek niet uitsluit. Dat merk je ook aan zijn programma's voor de concerten van het orkest van de Vlaamse Opera. Zoals dat bij vele mensen het geval is, is Rudolf Werthen misschien niet voldoende vertrouwd met de hedendaagse kunst. Hij is daarenboven de mening toegedaan dat het leven zo al tragisch genoeg is. Volgens hem moet de kunst het leven draaglijker maken. Hij neemt het standpunt van een estheet in. Een concert van 'I Fiamminghi' verlaat je niet met knagende gevoelens. Dat standpunt is natuurlijk voor discussie vatbaar en je kan er ook met hem over praten. Ik kan me wel indenken dat Rudolf Werthen in het stadium waarin hij nu verkeert, (nog) niet naar hedendaagse muziek zal grijpen, waarin vaak de schrijvende kanten van dit bestaan onverbloemd ten gehore worden gebracht. Ik heb wel het gevoel dat hij zich op de drempel van een nieuwe ontwikkeling bevindt, en dit o.a. door naar de Vlaamse Opera te komen en daar geconfronteerd te worden met mensen die daarover een andere mening toegedaan zijn. Hij wordt

gedwongen over zijn opvattingen na te denken."

Het zit er dus wel dik in dat u voor het hedendaagse werk een ander dirigent zal moeten aantrekken?

"Ja, dat is mogelijk. We hebben daarover eigenlijk nog niet zo uitdrukkelijk gesproken. Werthen heeft zich op een bepaald ogenblik laten ontvallen dat hij Fabres *Das Glas im Kopf wird vom Glas* zelf had willen dirigeren, omdat hij er wil bij zijn als zijn orkest zo'n partituur aanpakt. Uit zijn ervaring bij de Norddeutsche Rundfunk vreest hij dat een jong orkest, bij wijze van spreken, zijn tanden breekt op hedendaagse partituren en daarna weer veel oefening behoeft om opnieuw ingespeeld te geraken voor meer klassieke muziek."

Anders dan in de Munt

De Munt krijgt 750 miljoen subsidies en de Vlaamse Opera 460 miljoen (280 van de Vlaamse Gemeenschap en 2x90 miljoen van de steden Antwerpen en Gent). Dat zal u toch dwingen tot een andere manier van opera maken. U zal moeten afrekenen met het postulaat dat de hoge kost van het muziektheater recht evenredig is met zijn kwaliteit?

"Dat zullen we moeten proberen. We zullen met onze beperkte mogelijkheden moeten leren leven. Voor de eerste twee seizoenen zullen we op de rand zitten, op het scherp van de snee. Wij hebben ongeveer 290 miljoen personeelslasten per jaar, dus blijft er 170 miljoen over om opera te maken. Daarbij komt wat we van de Nationale Loterij zullen krijgen en onze eigen inkomsten. Dat betekent dat we toch zullen mogen rekenen met een totaal budget van 525 miljoen. Dat is uiteraard nog geen 750 miljoen."

Op welke manier zal u met dat kleine budget toch kwaliteit proberen te brengen?

"Onder meer door producties te huren. Zolang we nog geen eigen decor- en naaiatelier hebben, moeten we dit doen. Daarnaast moet het mogelijk zijn muziektheater van hoge kwaliteit te brengen, maar met minder *Aufwand* zoals de Duitsers zeggen. Gerard Mortier heeft in de Munt toch bewezen dat je heel goede zangers kunt vinden, die niet tot de topklasse

behoren. Het komt op de stemmen aan en niet op de namen. Wat niet wil zeggen dat je je niet af en toe een dure vogel mag permitteren. Die zijn echter niet altijd bereid om zich een maand of zes weken vrij te houden voor de repetities."

Zou het ook geen vorm van besparing zijn voor de kleinere rollen op mensen van hier een beroep te doen?

"Dat ook, maar er is een veel belangrijkere reden om mensen van bij ons te vragen: het is juist de bedoeling van de Vlaamse Opera om hen een kans te geven. Een concreet voorbeeld: Beatrijs De Vos, die nog nooit een opera gezongen heeft, maar het wel eens wil uittesten, is bij Mortier gaan voorzingen en hij heeft haar onmiddellijk een kleine rol in *Ariadne auf Naxos* aangeboden. Onze mensen moeten de kans krijgen samen te werken met buitenlanders en Belgen die het al ver gebracht hebben, zoals José Van Dam en Guy de Mey. Dit zal o.a. de bedoeling van de opera-academie zijn die we willen oprichten, zodra de daarvoor geschikte ruimtes in het Gentse operagebouw klaar zijn. Daar zou een uitwisseling kunnen plaatsvinden tussen de echte scène en de studio."

Veel zal afhangen van de verhouding die je als Opera hebt tot de opleidingsinstituten. Kan u daar eigenlijk invloed op uitoefenen, of is dat de taak van de academie?

"De conservatoria en de academie moeten samenwerken. De conservatoria lijken onvoldoende middelen te hebben om een zanger voor te bereiden op het theater. In Brussel en Gent probeert men daar iets aan te doen, niet in Antwerpen noch in het Lemmensinstituut te Leuven. Die academie vormt geen concurrentie voor de conservatoria, ze vullen elkaar aan."

Dan gaat Mortier hier een heel andere politiek voeren dan in de Munt? Hem is immers vaak, terecht of niet, verweten dat hij onvoldoende aandacht heeft besteed aan de 'Nachwuchs'?

"Verlies niet uit het oog dat er in de Munt in die voorbije jaren heel wat mensen gepasseerd zijn die er hun stiel geleerd hebben. Bij de Vlaamse Opera hebben we een paar medewerkers met een competentie die zij precies in de Munt hebben opgedaan. Binnenlandse zangers en regisseurs zijn in de

